

الحجر

مکی سوره دی ۹۹ آیتونه لری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّتِّكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

الف، لام، را. (په حقیقی معنی یی الله تعالی او رسول صلی الله علیه وسلم بڼه پوهیږی).
دا د (با عظمت الهی) کتاب او واضح قرآن آیتونه دی (چی حق او باطل یی په واضحه توگه تشریح او تفکیک
کری نو باید مخاطبین یی په پوره توجه سره واورئ).

رَبَّمَا يُودُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

کافران (که نن د الله تعالی په نازل کری مبارک قرآن ایمان را نه وری، بیا به د عذاب په لیدلو د پښیمانی او
افسوس لاسونه مروړی او) ډیره ارزو به کوی چې ای کاش دوی هم (د الهی احکامو او فرمانونو تابع)
مسلمانان وی.

ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُ الْأُمَلُّ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

پرېږده چې وخورئ (وڅښئ او له دنیوی فانی ژوند له مزو چرچو) خوندونه واخلي او پخپلو اوږدو ارزوگانو
کی ډوب وی، ډیر زر به (پخپل شوم انجام) خبر شی.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيَةٍ إِلَّا وَهَلَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾

او مونږ چې هر ښار (او د هغه ولس د پراخ فساد او بدو اعمالو له امله) تباہ کړئ (د ژوند یوه ټاکلی موده او
د تباہ کیدو نېټه یی لاپخوا په لوح محفوظ کی) ټاکل شوی وه.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾

د هر قوم او ملت (د عروج او زوال یا حیات او ممات لپاره) یو وخت ټاکل شوی (چی د سترگې د رپ په
اندازه پکې) وړاندې والی او وروسته والی نه راخی.

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

او (کافران) وایی: ای هغه سړیه چې (آسمانی) ذکر (قرآن) درباندې نازل شوی، ته خو سوچه لیونی یی.

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

که ته په رښتیا پیغمبر یی نو ولی مونږ ته پرښتې نه راوړئ (چی ستا د نبوت تصدیق وکړئ).

مَا نَزَّلَ الْمَلَكُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾

(دوی باید پوه شی چې) پرېښتی خو مونږ د یوه مسلم (او فیصله شوی اقدام د تطبیق لپاره) نازلوو، او په نزول سره یې بیا (دغو لوجود کافرانو ته په عذاب ورکولو کې) هیڅ مهلت او ځنډ نشته.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

بیشکه چې قرآن، مونږ نازل کړی او همدا مونږ یې (له تحریف او زوال نه) ساتونکی یو.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

(ای محمده!) مونږ ستا نه وړاندې هم ډیرو ولسونو ته پیغمبران لیرلی دی.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١١﴾

او هر پیغمبر چې خپل ولس ته ورغلی، د هغوی له ملنډو او مسخرو سره مخامخ شوی دی.

كَذَلِكَ نَسُكُّهُمْ فِي قُلُوبِ الْمَجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

هو- په همدې توګه مونږ (ستا د عصر) د مجرمانو زرونو ته هم، په حق ملنډو ته ځای ورکوو (او همدغه د دوی د شقاوت او عداوت سزا ده).

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

چې ایمان نه راوړی او د خپلو اسلافو په شان (په الهی آیتونو او پیغمبر باندې ملنډی وهی).

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

(او که د حقایقو د پوهاوی او اثبات لپاره) ورته مونږ د آسمان کومه دروازه هم په مخ خلاصه کړو او دوی ورباندې په منډه وخیږی.

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

بیا به هم وویي چې دا خو په مونږ چشم بندې او کوډې شوی.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾

او بیشکه چې مونږ په آسمان کې برجونه جوړ کړی او هغه مو د لیدونکو (د عبرت) لپاره په (ستورو) ښکلی کړی.

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾

او هغه مو د هر رېل شوی شیطان څخه په امن کی ساتلی دی.

إِلَّا مِنْ أَسْرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

خو که کوم شیطان په غلا (د لوړو مقاماتو د کومی خبرې) د اوریدو هڅه وکړی نو د یوه خزانده ستوری شغله یې په مخه واخلي (او پخپلو لمبو یې وسوځوی).

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوْسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾

او ځمکه مو وغوړوله او غرونه مو پکې (لکه میخونه) ټک وهل او هر ډول مناسب نباتات او گیاوي مو پکې را زرغوني کړي.

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

او په هغې کې مو ستاسو او هغو (حيواناتو، حشراتو او نورو) لپاره چې روزی یې ستاسو په غاړه نه ده، د ژوندانه د بیلابیلو وسایلو او منابعو بندوبست وکړ.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُ إِلَّا بِالْقَدَرِ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾

او د هر شی خزانې او زیرمې زمونږ سره دی خو په یوه ټاکلی اندازه یې راښکته کوو.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا

أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

او مونږ یو چې (د وریخو او نباتاتو) بارداروونکی بادونه رالوزوو او له آسمانه اوبه نازلوو او تاسو (او ستاسو ځمکې ورباندې) خړوبوو (په آسمان او ځمکه کې) د دغو اوبو ذخیره کول ستاسو له وس او واک نه پوره نه دی.

وَإِنَّا لَنَحْنُ مُّحِيٌّ وَنَمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

او ژوند او مرګ زمونږ په واک کې دی او بلاخره (د هر چا کټلی مال او سرمایه هم بیرته) مونږ ته په میراث پاتې کېږي.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

او بیشکه ستاسو د اسلافو او اخلافو (حالات، اعمال او شمیر) هم مونږ ته معلوم دی.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهٗ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

او همدا ستا رب دی چې هغوی به بیرته راژوندی کوی ځکه (الله تعالی) په ټولو چارو پوه او د حکمت څښتن ذات دی.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

او انسان مو له تورې بویناکې خټې له وچ کودرې نه پیدا کړ (یعنی لومړی د آدم تنه له خوسا شوي خټې جوړه شوي بیا وچه شوي او بیا پخه شوي، بیا له مختلفو تطوراتو او تکاملاتو نه وروسته دې درجې ته رسیدلي چې انسانی روح پکې پو کړی شی).

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

او لومړنی پیری مو (له انسان نه) لا پیر پخوا له بی لویې اور نه پیدا کړی و.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ

مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

او کله چې ستا رب، پرښتو ته وویل: زه له یوې وچې تورې خټې نه یو بشر جوړوم.

فَإِذَا سَوَّيْتَهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

نو چې هغه بڼه جوړ او تیار شی او زه پکې له خپل روح (د ژوند، علم، قدرت، مدیریت او اختیار له مجموعې) نه ورپو کړم، تاسو ورته (د تعظیم) سجده وکړی.

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

ټولو پرښتو بی له کومی استثنا (آدم ته د تعظیم) سجده وکړه.

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

خو ابلیس په سجده کوونکو کې له ځېدون نه انکار وکړ.

قَالَ يَا بَلِيسُ مَا لَكَ إِلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

(الله تعالی) وفرمایل: ای ابلیسه! څه درباندي شوی چې په سجده کوونکو کې شامل نه شوی؟

قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَلٍ

مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

هغه وویل: له ماسره نه بڼایی هغه بشر ته سجده وکړم چې د تورې او بویني خټې له وچ کودې دې جوړ کړی دی.

قَالَ فَأَخْرَجَ مِنْهَا فِإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

(الله تعالی) وفرمایل: له دی (عالی مقام نه چې د مقربانو لپاره ځانګړی دی) رټل شوی ووځه.

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

او تر قیامته دی درباندي لعنت وی.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

هغه وویل: پروردګاره! د حشر تر ورځې راته د ژوند مهلت راکړه.

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾

(الله تعالی) وفرمایل: تاته (د قیامت تر ورځې) د ژوند کولو مهلت منظور دی.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

تر هغې ورځې چې ټاکلې نېټه یې (یوازې ما ته) معلومه ده.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا أُغْوِيَنَّهُمْ

أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

ابلیس وویل: ای ربه! لکه څنګه چې دې زه بې لارې کړم، زه به هم (ټول بد کارونه) په ځمکه کې انسانانو ته بڼه ښکاره کړم (ترڅو د ناورو اعمالو ارتکاب ورته اسانه شی) او ټول به له یوې مخې بې لارې کړم.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾

خو ستا مخلص (او له ظاهري او باطني گناهونو نه پاک) بندگان به دي رانه خلاص وي.

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

(الله تعالی) وفرمایل: همدغه (له ناورو اعمالو نه پاک پاتي کيدل) زما مستقیمه لار ده.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنْ

الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

زما په غوره بندگانو به ستا هيڅ وس او توان ونه رسي، يوازي په هغو گمراهانو به برلاسي يي چي ستا پيروی کوي.

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

او له هغو ټولو سره د دوزخ وعده ده.

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

هغه (دوزخ) چي اوه دروازي لري او هره يوه يي (د شيطان د پيروانو) د بيلا بيلو ډلو لپاره ځانگړي شوي ده.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

او بيشکه چي پرهيزگاران به له (رڼو) چينو نه په ډکو جنتونو کي وي.

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾

(ورته به ويل کيږي چي) په امن او سلامتي سره جنتونو ته ننوزي.

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

او له زړونو نه به يي (ذات البيني) کينه او دښمني ورکه شي او (په مجلو) تختونو به د ورونو په شان يو بل ته مخامخ ناست وي.

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

نه به ورباندي څه ستريا او تکليف وي او نه به له جنت نه وويستل شي.

﴿٤٩﴾ نَبِيِّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

(اي پيغمبره!) بندگانو ته مي اعلان وکړه چي زه (په مؤمنانو) ډير زيات ببونکي او مهربان يم.

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

خو د (مجرمانو لپاره مې) عذاب ډیر سخت او دردوونکی دی.

وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

او هغوی ته د ابراهیم د میلنو داستان هم بیان کړه.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

کله چې (میلانه) ابراهیم ته ورغلل، سلام یې پرې ووايه. (ابراهیم ورته له ښه راغلاست وروسته ډوډی راوړه خو چې ویی لیدل میلانه لاس نه وروړی) ویی ویل: مونږ خو درنه وویریدو.

قَالُوا لَا نُوَجِّلُ إِلَّا نُبَشِّرَكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

هغوی وویل: مه ویریزه، مونږ درته د یوه هوبښیار هلک (زوی) زیری درکوو.

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تَبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

ابراهیم (په حیرانتیا) وویل: ماته په دې زړښت او عمر خوړلی حالت کې (د اولاد) زیری؟ دا څنگه زیری دی؟

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾

میلنو وویل: په حقه او رښتیا درته زیری درکوو، نو مایوسه کپړه مه.

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

(ابراهیم) وویل: (زه ناامیده نه یم ځکه) د خپل رب له رحمته خو یوازی گمراهان ناامیده کېږی.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

بیا یې (له میلنو) وپوښتل: ای د (الله) استازو: (د زیری نه علاوه مو) د راتګ مهم ماموریت څه دی؟

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

هغوی وویل: مونږ د (لوط) د مجرم قوم د (له منځه وړلو لپاره) رالېږل شوی یو.

إِلَّا آءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

خو یوازی د لوط کورنی مستثنی ده چی نجات به ورکړو.

إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ، قَدَرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

البته بنځه به یی (له حق څخه د انکار له امله د تباہ کیدونکو بناریانو سره) پاتې کیږی.

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

نو کله چې د الله تعالی استازی د لوط کورنی ته ورغلل.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾

لوط وویل: تاسو خو زما لپاره بیخي ناآشنا یاست.

قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

هنغوی وویل: (مونږ پرېنتی یو) او هغه (عذاب) مو درته راوړی چی ستا قوم پکی شک او تردید درلود.

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

او د یوه مسلم او قاطعانه واقعیت (الهی عذاب) سره تاته راغلی یو او بیشکه چی مونږ رېنتیا ویونکی یو.

فَأَسْرِبَ أَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْنَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ

وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

نو د شپې په یوه برخه کې خپله کورنی له دې ځایه وباسه او ته هم ورپسې لاړ شه او هیڅ یو تن مو بیرته شاته مه گوری (او بنار ته مه راگرځی) او چیرته چی درته حکم کیږی لاړ شی.

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

او د دې لویې پېښې (کیفیت مو لوط ته د ملایکو په واسطه) بیان کړ چی (سپیده داغ مهال به) د مجرمینو د تباہی عملیات پیل (او تر لمر ختلو به یی) جرړی په کامله توگه وخیژی.

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

او بناریان (چی د بنکلو ځوانانو له راتگه خبر شول) یو بل ته د مبارکی په ویلو سره (په خوبنی او خوشحالی د لوط کور ته) راغلل.

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضِيفِي فَلَا نَفْضَحُونَ ﴿٦٨﴾

لوط وويل: دا خو زما ميلمانه دی، پام چي رسوا مي نه کړی.

وَأَنْقُوا لِلَّهِ وَلَا تَخْزُونَ ﴿٦٩﴾

او له الله تعالى نه وويريزی او ما مه سپکوی.

قَالُوا أَوْلَم نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

هغوی وويل: آیا ته مو له خلکو سره له اړیکو، نه وي منع کړی؟

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَعَلِينَ ﴿٧١﴾

لوط وويل: که عاقلانه او منطقي کار کوی نو زما لونه شته(او د قوم نورې نجونی هم چي زما معنوی لونه دی تاسو ته د واده او حلالي نکاح لپاره ډيري مناسبي دی).

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

(ای پیغمبره!) ستا په عمر او ژوند قسم، چي دوی پخپله مستی کي ډوب او لالهانده وو.

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

چي د لمر څرک سره سم یوي (وژونکي او وحشتناکي چيغې) صبحي راوښول.

فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

نو هغه ښار مو په بل مخ راواراوه او د کلالي کاڼو باران مو ورباندې ووراوه.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

په دې (لويه غميزه او له عبرت نه ډکه واقعه کي) د هوښيارانو او څيرونکو لپاره(د الله تعالى د قدرت او د مجرمينو د ذلت او رسوايي) ډير دلايل او شواهد نغښتی دی.

وَإِنَّهَا لِبِسْبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

او د لوط د ښار(اثر او پاتي شوني) تر اوسه د خلکو د تک راتگ د لاري په سر واقع دی.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

په دغه (پېښه او دغه مخروبه ښار) کې د باور کوونکو لپاره له عبرت نه ډک درسونه پراته دی.

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

او بې له شکه (د شعيب قوم) اهل ايکه يا (د خنگله اوسيدونکي) ظالمان وو (د کفر او شرک نه علاوه يې په لويو لارو خلک لوتل او په تله ترازو کې يې ټکی کوله).

فَأَنْقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

بالاخره ترې مونږ (په سخته سزا سره) انتقام واخست او د دغو دواړو (لوط او شعيب) تباه شوی ښارونه (د شام او حجاز) د لويې لارې په سر پراته دی.

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

او د حجر (د ښار) اوسيدونکو ثموديانو (چې د مدینې په شمال کې آباد وو او صالح عليه السلام ورته د پيغمبر په حيث ليرل شوی و، د هغه په تکذيبولو سره ټول) پيغمبران دروغ وگڼل.

وَأَيُّدِنُهُمْ أَيَّتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

او مونږ هغوی ته خپل څرگند او واضح آيتونه او معجزې وړاندې کړې خو له ټولو يې مخ وړاوه.

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ﴿٨٢﴾

او په ډاډ او اطمینان سره يې غرونه کيندل او کورونه (او قصرونه) يې پکې جوړول (او فکر يې کاوه چې په دې مستحکو کورونو کې به په امن کې پاتې شي).

فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

خو بالاخره سهار وختي يوي (وژونکي، وحشتناکي او زړه بوگنووکي چيغې) صبحي راونيول.

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

او (مستحکو او پخو قصرونو) او گټلې مال او شتمنيو (د الله تعالى له عذابه) خلاص نه کړی شول.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ

السَّاعَةَ لَأَيُّهُنَّ فَأَصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

او آسمانونه او ځمکه او د هغو ترمنځ ټول موجودات مونږ په حقه (او کامل حکمت او تدبیر سره) پیدا کړی او قیامت یې له شکه راتلونکی دی نو (د کافرانو او مکذبانو لجاجت او عناد) په نیک صبر او استقامت وزغمه.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

بیشکه چې ستا رب ډیر پوه خلاق ذات دی.

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

او تاته (د سورة حمد) اوه آیتونه (چې د هر لمانځه په هر رکعت کې) تکرار یوی او عظیم الشان قرآن درکړی شوی دی.

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

نو له دې امله هغو مادی امکاناتو او مال او اولاد ته چې مونږ د کافرانو ځینو ډلو ته ورکړی، سترګې مه نیسه، او (د هغوی په عناد او انکار) هم مه خواشینی کیره، بلکه مؤمنان د خپلې مهربانۍ او شفقت په غیر کې ونیسه.

وَقُلْ إِنِّي - أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

او (انکار کوونکو ته) ووايه چې زه په علنی توګه اخطار درکونکی یم.

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

(د هغه عذاب د راتګ اخطار درکونکی چې ستاسو نه وړاندې) په فرقه جوړوونکو (یهودو) نازل شوی دی.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

هغوی چې قرآن یې برخې برخې کړ (ځینې احکام یې ومنل او له ځینو یې انکار وکړ).

فَرَبِّكَ لَنَسَأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

(ای پیغمبره) ستا په رب قسم چې له دغو ټولو به پوښتنه وکړو.

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

د دوی د اعمالو.

فَأَصْدَعُ بِمَا تُوْمَرُ وَأَعْرِضُ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

نو هغه احكام په ډاگه بيانوه چې تاته يې د (اعلانولو) امر كيږي او د مشركانو پروا مه ساته.

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

د مسخره كوونكو په مقابل كې، زمونږ دفاع او ملاتړ ستا لپاره كفايت كوي .

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

هغه كسان چې له الله تعالى سره په خدايي كې بل شريك نيسي، زر به پخپله تيروتنه پوه شي.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

مونږ پوهيږو چې د مشركانو په خبرو، ستا زړه زوربيږي.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾

نو(د خپل خفگان د ليري كولو لپاره) تل د خپل رب تسبيح او ثنا وايه او سجده كوونكي اوسه.

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

او د مرگ تر شيبې د خپل رب عبادت كوه.

« تمت سورة الحجر و لله الحمد والمنة »

=====